

S h o d n a primjena pravnih načela pomorskog prava znači da se na posao o prijevozu robe riječnim brodovima neće primjenjivati one odredbe cit. Zak., za čiju primjenu na području riječnog brodarstva nema opravdanja, ili koje su protivne naravi riječnog brodarstva. Tako se primjerice neće primjenjivati pravno načelo pomorskog prava, da brodar ne odgovara za nautičke greške zapovjednika broda, ostalih članova brodske posade i osoba kojima se brodar u svom poslovanju služi /čl. 53 stav 3 cit. Zak./. Ovo stoga što riječno brodarstvo nije prošlo onaj historijski razvoj, kao pomorsko brodarstvo, koji je uvjetovao prihvaćanje ove odredbe u međunarodnom, a potom i u našem pozitivnom pomorskom pravu.

M.S.

Bilje ka.- Pojava riječno-morskih brodova kao i plovidba pomorskih brodova riječnim tokovima /Temzom do Londona, Labom do Hamburga, Neretvom do Metkovića i sl./ proširuje područje važenja pomorskog prava i na neke dijelove unutarne plovidbe. Zbog toga se ne može isključiti da se pod određenim okolnostima odredbe pomorskog prava ne protegnu i na riječne brodove, odnosno da kvalitet "riječnog broda" neće biti zaprekom da se i na njega protegne to pravo.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 7.XI 1962.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Vladimir Borić, dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Autotransportno poduzeće koje primi nalog za prijevoz robe odgovara kao vozar, premda izvršenje prijevoza povjeri drugoj osobi

Tužitelj, Autotransportno poduzeće, predložio je mandatom tužbom da mu tuženi plati iznos od 56.620.- dinara. Tuženik je predložio prijeboj potraživanja jer da je tužitelju povjerio na prijevoz 5 tona svježih limuna, koji su, krivnjom šofera, tokom prijevoza bili pokvareni. Tužitelj se protivi prijeboju, navodeći da nije on izvršio prijevoz, nego, po njegovom nalogu, drugo poduzeće. On, prema tome, da odgovara samo kao špediter za izbor vozača. Budući da u tom pogledu nije kriv, nije dužan ni nadoknaditi štetu.

Prvostepeni sud je udovoljio zahtjevu tuženika. Drugostepeni sud je potvrdio prvostepenu presudu s ovim obrazloženjem:

Prvostepeni sud pravilno je presudio stvar. Tuženik je u svojim prigovorima naveo da je nalog za prevoz predmetnih limuna dao tužitelju kao transportnom poduzeću. Ova tuženikova izjava u potpunom je skladu s navodima tužbe. Takvo stanje stvari proizlazi nadalje iz dopisa tužiteljeva Autotransportu Kikinda od 8.I 1962. - koji je spisu priložen - u vezi s tužiočevim terećenjem za nastalu štetu. U tom dopisu tužitelj izričito navodi da je, u smislu povjerenog mu transporta od tuženika, dao nalog Autotransportu da predmetne limune preveze iz Zagreba u Banja Luku.

Prema tome je prvostepeni sud pravilno našao da je tuženik sklopio ugovor o prijevozu s tužiteljem, i da mu je stoga tužitelj odgovoran za uredno izvršeni transport, odnosno za u ovom transportu nastalu štetu, i to bez obzira da li se tužitelj kod toga služio drugim prevoznikom ili ne. Tužitelj u žalbi ponovo smatra da za štetu odgovara Autotransport Kikinda, kao stvarni izvršitelj prijevoza, a ne on, ističući sada da je bio u ovom poslu samo posrednik. Na tužiteljevu odgovornost za uredno izvršeni prijevoz ovo je bez utjecaja, jer tužitelj i u potonjem slučaju, temeljem navedenog ugovora, odgovara tuženiku za izbor vozara i s tim u vezi i za sve posljedice neuredno izvršenog transporta.

Tuženik je konkretnu štetu dokazao zapisnikom broj 865 Zavoda za ispitivanje kvaliteta robe od 21.XII 1961. kao i navedenim terećenjem od 6.I 1961. Ove dokaze prvostepeni sud je ocijenio kao vjerodostojne. Ovu ocjenu usvaja i ovaj žalbeni sud, to tim više što tužitelj nije ni u žalbi dokazao da može kako samo postojanje štete, tako i njenu visinu opovrgnuti.

Prema tome valja uzeti da je tuženikov kompenzacioni prigovor u cijelosti osnovan, i da ga je tuženik s pravom istakao protiv tužbenog zahtjeva na plaćanje prevoznih usluga, koje za pravo tužitelj nije ni izvršio.

Kraj takvog stanja stvari valjelo je žalbu kao neosnovanu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi.

L.H.